

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

Галузь знань		D Бізнес, адміністрування та		Освітній рівень		бакалавр		
Спеціальність		D 5 Маркетинг		Семестр		5		
Освітньо-професійна програма		«Маркетинг»		Тип дисципліни		обов'язкова		
Факультет		Економіки і менеджменту		Кафедра		Економіка підприємства		
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					Вид контролю
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
	4	120	30	-	30	-	60	Екзамен

ВИКЛАДАЧ

Підгора Єлизавета Олександрівна, podgora.elis@gmail.com

Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства ДДМА.
Досвід роботи – 27 років.
Автор понад 70 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі посібників з ISBN, монографії.
Провідний лектор з дисциплін: «Стратегія розвитку підприємства», «Антикризове управління підприємством», «Економіка підприємства», «Економічний аналіз».

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	1. Політична економія, 2. Мікро– та макроекономіка, 3. Теорія організації.
Освітні компоненти для яких є базовою	Маркетингова цінова політика

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми	
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції
<p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК11. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК13. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p>	<p>СК3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі.</p> <p>СК4. Здатність проваджувати маркетингову діяльність на основі розуміння сутності та змісту теорії маркетингу і функціональних зв'язків між її складовими.</p> <p>СК5. Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу.</p> <p>СК6. Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності.</p> <p>СК7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.</p> <p>СК8. Здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності.</p> <p>СК9. Здатність використовувати інструментарій маркетингу в інноваційній діяльності.</p> <p>СК10. Здатність використовувати маркетингові інформаційні системи в ухваленні маркетингових рішень і розробляти рекомендації щодо підвищення їх ефективності.</p> <p>СК12. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.</p> <p>СК13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в кроссфункціональному розрізі.</p> <p>СК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності</p>
Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)	
<p>ПРН3. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.</p> <p>ПРН4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.</p> <p>ПРН11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.</p> <p>ПРН12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.</p>	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Анотація	<p>Економіка підприємства – це наука, що вивчає особливості прояву загальних економічних законів розвитку суспільства на підприємстві та раціональне використання обмежених виробничих ресурсів підприємства на основі конкретних форм господарювання, де людина вступає у певні виробничі відносини з природою та іншими людьми з метою реалізації своїх потреб, інтересів та ідеалів.</p> <p>Об'єктом курсу є виробничі відносини й економічні закони та закономірності, що виникають і діють в межах окремих підприємств і враховують особливості виробництва конкретного підприємства.</p> <p>Предмет курсу - діяльність підприємства, методи і способи раціонального поєднання та ефективного використання всіх елементів виробничого процесу з метою щонайкращого їх використання.</p> <p>Навчальна дисципліна «Економіка підприємства» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 075 «Маркетинг».</p>
Мета	формування системи знань про сутність економіки підприємства, в тому числі сутності підприємства, ресурсного забезпечення, оплати праці, формування собівартості, ціноутворення, фінансово-економічних результатів та ефективності підприємства, а також набуття навичок застосування цих знань у професійній діяльності.
Формат	Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – екзамен (очний, дистанційний формат).

<p>«Правила гри»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Курс передбачає роботу в колективі. • Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання</p> <ul style="list-style-type: none"> • Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. • Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. • Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. • Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. • Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті. • За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів. <p>Політика академічної доброчесності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
-----------------------------	--

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ			
<p>Лекція 1</p>	<p>Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання. Основні та оборотні засоби підприємства.</p>	<p>Практичне заняття 1</p>	<p><i>Заняття 1</i> (практичне заняття). Склад, структура, визначення середньорічної вартості основних засобів. Показники ефективності використання основних засобів підприємства.</p>
<p>Лекція 2</p>	<p>Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання. Основні та оборотні засоби підприємства.</p>	<p>Практичне заняття 2</p>	<p><i>Заняття 2</i> (практичне заняття). Методи розрахунку амортизаційних відрахувань.</p>
<p>Лекція 3</p>	<p>Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання. Основні та оборотні засоби підприємства.</p>	<p>Практичне заняття 3</p>	<p><i>Заняття 3</i> (практичне заняття). Показники визначення ефективності використання оборотних засобів.</p>
<p>Лекція 4</p>	<p>Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання. Основні та оборотні засоби підприємства.</p>	<p>Практичне заняття 4</p>	<p><i>Заняття 4</i> (практичне заняття). Нормування оборотних засобів.</p>
<p>Лекція 5</p>	<p>Тема 2. Персонал підприємства. Продуктивність праці. Форми та системи оплати праці працівників.</p>	<p>Практичне заняття 5</p>	<p><i>Заняття 5</i> (контрольна робота). За темою 1.</p>
<p>Лекція 6</p>	<p>Тема 2. Персонал підприємства. Продуктивність праці. Форми та системи оплати праці працівників.</p>	<p>Практичне заняття 6</p>	<p><i>Заняття 6</i> (практичне заняття). Розрахунок чисельності персоналу. Розрахунок показників продуктивності праці.</p>
<p>Лекція 7</p>	<p>Тема 3. Витрати підприємства. Собівартість продукції. Ціна та ціноутворення на підприємстві.</p>	<p>Практичне заняття 7</p>	<p><i>Заняття 7</i> (практичне заняття). Оплата праці. Форми і системи оплати праці працівників.</p>
<p>Лекція 8</p>	<p>Тема 3. Витрати підприємства. Собівартість продукції. Ціна та ціноутворення на підприємстві.</p>	<p>Практичне заняття 8</p>	<p><i>Заняття 8</i> (контрольна робота). За темою 2.</p>
<p>Лекція 9</p>	<p>Тема 3. Витрати підприємства. Собівартість продукції. Ціна та ціноутворення на підприємстві.</p>	<p>Практичне заняття 9</p>	<p><i>Заняття 9</i> (практичне заняття). Складання калькуляції продукції.</p>

Самостійна робота

1. Класифікація підприємств та їх об'єднань.
2. Порядок створення нового підприємства (господарського товариства).
3. Показники обсягу продукції (послуг).
4. Якість і конкурентоспроможність продукції.
5. Прогнозування та планування розвитку підприємства.
6. Оцінка основних засобів підприємства.
7. Знос основних засобів і форми його усунення.
8. Напрями підвищення ефективності використання основних засобів.
9. Поняття нематеріальних активів підприємства.
10. Виробнича потужність підприємства.
11. Матеріально-технічне забезпечення виробництва.
12. Фактори росту продуктивності праці.
13. Кадрова політика підприємства.
14. Методи обліку та калькулювання собівартості продукції.
15. Система управління витратами.
16. Оцінювання ефективності інвестицій на підприємстві.

Лекція 10	Тема 3. Витрати підприємства. Собівартість продукції. Ціна та ціноутворення на підприємстві	Практичне заняття 10	<i>Заняття 10</i> (практичне заняття). Визначення операційних витрат на виробництво.
Лекція 11	Тема 4. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.	Практичне заняття 11	<i>Заняття 11</i> (практичне заняття). Ціна та ціноутворення на підприємстві.
Лекція 12	Тема 4. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.	Практичне заняття 12	<i>Заняття 12</i> (практичне заняття). Розрахунок основних видів прибутку діяльності підприємства.
Лекція 13	Тема 5. Інвестиційні ресурси підприємства. Інноваційна діяльність підприємства. Ефективність діяльності підприємства	Практичне заняття 13	<i>Заняття 13</i> (практичне заняття). Розрахунок основних видів рентабельності діяльності підприємства.
Лекція 14	Тема 5. Інвестиційні ресурси підприємства. Інноваційна діяльність підприємства. Ефективність діяльності підприємства	Практичне заняття 14	<i>Заняття 14</i> (семінар). Інвестиційні ресурси підприємства. Інноваційна діяльність підприємства. Ефективність діяльності підприємства.
Лекція 15	Тема 5. Інвестиційні ресурси підприємства. Інноваційна діяльність підприємства. Ефективність діяльності підприємства	Практичне заняття 15	<i>Заняття 15</i> (контрольна робота). За темами 3 - 5.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран.

Система дистанційного навчання і контролю Moodle – <http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=489>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник К. Вид-во «Кондор», 2016. 378 с. URL: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/12571/1/ЕП-ПІДРУЧНИК.файл.pdf. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: навчальний посібник. К. ЦНЛ, 2010. 488 с. Економіка виробничого підприємництва: навчальний посібник. За заг.ред. Й.М.Петровича. К. Знання, 2008. 580 с. Економіка підприємства: підручник. За заг. та наук. ред. Г.О. Швиданенко. К. КНЕУ, 2009. 816 с. Рекова Н.Ю., Підгора С.О., Ровенська В.В., Рижиков В.С., Латишева О.В., Єрфорт І.Ю., Гітіс Т.П., Смирнова І.І., Касьянок С.В. Економіка підприємства: навчальний посібник. Краматорськ: ДДМА, 2021. 248 с. URL: http://www.dgma.donetsk.ua/docs/kafedry/ep/metod-k/Економіка%20підприємства_Підгора_2%20(2).pdf Чорна М.В., Кушнір Т.Б., Смірнова П.В., Бугріменко Р.М., Михайлова О.В. Економіка підприємства: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка», ступінь підготовки бакалавр, для денної та заочної форм навчання. Харків. ХДУХТ, 2017. 200 с. URL: http://elib.hduht.edu.ua/handle/123456789/2350. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с. Економіка підприємства [Текст] : підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 741 с. Економіка підприємства: Навчальний посібник / С.М. Рогач, Н.М. Суліма, Л.М. Степасюк та ін. 2-ге вид. К. : «ЦП «КОМПРИНТ»». 2018. 392 с. 	Додаткові джерела	<ol style="list-style-type: none"> Гринчуцький В. І., Карапетян Е. Т., Погріщук Б. В. Економіка підприємства: навч. посіб. 2-е вид., перероб. і доп. Київ. ЦУЛ, 2012. 304 с. Іванова О.А., Пеліхов Є.Ф., Сумець О.М. Економіка сучасного підприємства: навч. посіб. Харків. Вид-во НУА, 2017. 312 с. URL: http://dspace.nua.kharkov.ua/jspui/handle/123456789/1718. Калініченко О. В., Плотник О. Д. Економіка підприємства. Практикум: навч. посіб. Київ. Кондор, 2012. 600 с. Кузнецова Т.В., Гарнага О.М., Лесняк О.Ю., Шебуна В.Д. Економіка підприємства: навч. посіб. За заг. ред. Т. В. Кузнецової. Рівне. НУВГП, 2013. 343 с. URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/6165. Лойко В.В., Макаровська Т.П. Економіка підприємства: навч. посібник. К. КНУТД, 2015. 267 с. Мельник Л. Г. Економіка підприємства: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Суми. Університетська книга, 2012. 863 с. <p>Web-ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua. Офіційний сайт законодавство України. URL: http://zakon.rada.gov.ua.
---------------------------	---	--------------------------	--

СИСТЕМА ОЦІНКИ

Склад модулів		Сума балів	ECST	Оцінка	Рівень компетентності
Форми та методи контролю	Рейтингова оцінка, бали	90 - 100	A	відмінно	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
Усне опитування на практичних заняттях	10	81 - 89	B	добре	Достатній Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
		75 - 80	C		Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
Реферат (тези доповідей, стаття), як результат самостійної роботи здобувача	10	65 - 74	D	задовільно	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
		55 - 64	E		Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
		30 - 54	FX	незадовільно	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
Модульна контрольна робота № 1,2,3	30+20+30	0 - 29	F		Незадовільний Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Вид навчальних занять або контролю	Розподіл між учбовими тижнями															Вид підсумково го семестрово го контролю
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Лекції	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		2	ЕКЗАМЕН
Практичні заняття	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Сам. робота	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
Консультації (К)				К			К				К			К		
Поточний контроль	ВК			УО			УО				УО		УО	УО		
Модулі				М1									М2			
Контроль по модулю (КР)					КР1			КР1							КР3	
Контроль самостійної роботи							ЗСР	ЗСР					ЗСР	ЗСР	ЗСР	

ВК – вхідний контроль; УО – поточне усне опитування; КР – письмова контрольна робота; ЗСР – захист самостійної роботи (реферат, тези доповіді, стаття); К – консультація.

Опитування з приводу оцінювання якості викладання дисципліни «Економіка підприємства»

https://docs.google.com/forms/d/1iQ8xhSLvnDNwbbUQH_OcgFiG91SGS0wFIVPeePOL9zE/edit

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри Менеджмент
Протокол № 1 від 28.08.2025

Завідувач кафедри:

 /Фоміченко І.П./

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Декан факультету:

 /Мироненко Є.В./

«30» серпня 2025 р.

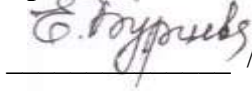

Розробник:

_____ /Підгора Є.О./

Гарант освітньої програми:

_____ /Бурцева О.Є./